

KYSYMYKSET HAASTATTELUSSA

Haastattelukysymykset voidaan jakaa eri tyyppeihin. Tutustu niihin, pyri analysoimaan omaa kysymystekniikkaasi ja käytä hallitusti eri kysymysvaihtoehtoja, joilla pääset haastattelijana parempiin tuloksiin.

AVOIMET KYSYMYKSET

- antavat haastateltavalle mahdollisuuden kertoa itse asiasta niin paljon kuin hän tietää tai haluaa kertoa
- tiedon hankkimisen kannalta kaikkein parhaita ja haastateltavan kannalta helpoimpia kysymyksiä
- huonona puolena se, että haastattelu saattaa venyä → haastateltava saattaa tuoda esiin sellaisiakin asioita, jotka eivät ole haastattelijalle olennaisia

Mitä mieltä olet nykyisestä verotuspolitiikasta?

Mitä lääkäri on kertonut teille tästä lääkkeestä?

RAJAAVAT KYSYMYKSET

- käytä, kun haluat tarkentaa jotain esille tullutta asiaa tai kun haluat lyhyen vastauksen
- etuna se, että kysymys voidaan kohdistaa tiettyyn asiaan ja haastattelija voi kontrolloida tilannetta, etenkin, jos aika on kortilla
- rajoittavat haastateltavan mahdollisuuksia vastata

Onko lääke teille tuttu?

Kannatatko Suomen nykyistä verotuspolitiikkaa?

Mieti tarkkaan, milloin -ko, -kö -kysymyksiä kannattaa käyttää!

TARKENTAVAT KYSYMYKSET

- lisätietoa ja tarkennusta haettaessa
- lisäävät vuorovaikutuksen tunnetta → osoitat kuuntelevasi haastateltavaa

Mitä tarkoitat työmäärän lisääntymisellä?

Millaisiin sivuvaikutuksiin viittasit?

JOHDATTELEVAT KYSYMYKSET

- sisältävät valmiiksi jonkin näkökulman
 - johdattelevat vastausta, mutta myös tarkentavat sitä ja testaavat mielipidettä
 - vaarana haastateltavan vastausmahdollisuuksien rajaaminen
- Vastustatko sinäkin monien suomalaisten tavoin pakolaishiintiemme suurentamista?*

VÄLTÄ SARJAMaisia, MONIOSAISIA, PITKIÄ KYSYMYKSIÄ! → usein haastateltava unohtaa ensimmäisen kysymyksen ja vastauksista tulee epätarkkoja

(Lähde: Hakkarainen & Hyvärinen 1999. Puheviestintää oppimaan. Kielikeskusmateriaalia n:o 121. Soveltavan kielentutkimuksen keskus, Jyväskylän yliopisto.)

Kun haastattelet...

- ◆ Pidä mielessä haastattelun tavoite
- ◆ Aloitus on merkittävä ilmapiirin kannalta
- ◆ Haastateltavan rohkaiseminen on tärkeää → nonverbaalinen palaute
- ◆ Pyri keskustelunomaisuuteen
- ◆ Rakenna kysymyksesi edellisten vastausten pohjalta ja tee tarkentavia kysymyksiä
- ◆ Kiinnitä huomiota omaan viestintääsi: tiedosta puhekielesi, äänen keinosi, nonverbaalinen viestintäsi
- ◆ Vältä maneeereita. "No, millaista...?" "Niin, miten, oletteko....?" "No sitten, ...?"
- ◆ Muista, että haastattelu on vuorovaikutustilanne, jonka onnistumiseen voit vaikuttaa omalla viestinnälläsi
- ◆ Kuuntele ja osoita se
- ◆ Älä tulkitse, ellet tiedä. Ellet tiedä, kysy.

(Lähde: Hakkarainen & Hyvärinen 1999. Puheviestintää oppimaan. Kielikeskusmateriaalia n:o 121. Soveltavan kielentutkimuksen keskus. Jyväskylän yliopisto.)

Katso lisää internetistä osoitteesta

<http://viesti.jyu.fi/oppimateriaalit/haastattelu/index.htm>